

Framställning till riksdagen 2019/20:RS6

Ändrad kompensationsrätt för riksdagens myndigheter för ingående mervärdesskatt vid representation

Sammanfattning

Myndigheter under riksdagen som tillämpar lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska inte längre ha rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation och liknande ändamål. Ändringen innebär att kompensationsrätten för myndigheterna under riksdagen i detta avseende likställs med den som myndigheter under regeringen har. Ändringen bedöms ha endast försumbara ekonomiska konsekvenser för riksdagens myndigheter.

Ändringen träder i kraft den 1 mars 2020.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
1 Förslag till riksdagsbeslut	3
2 Lagtext	4
3 Ärendet och dess beredning	5
4 BEA-lagen och kompensationsrätten för ingående mervärdesskatt vid representation.....	6
4.1 Generellt om BEA-lagen och kompensationsrätten	6
4.2 Kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation	6
5 Övervägande och förslag	8
5.1 Förändrad kompensationsrätt	8
5.2 Behöver det definieras vad som är representation?	9
5.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	10
6 Konsekvenser.....	11
7 Författningskommentar.....	12
<i>Bilagor</i>	
Promemorians lagförslag	13
Remissinstanser	14

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter.

Stockholm 6 november 2019

Andreas Norlén

Ingvar Mattson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén, ordförande, Annelie Karlsson (S), Tobias Billström (M), Hans Wallmark (M), Julia Kronlid (SD), Anders W Jonsson (C), Mia Sydow Mölleby (V), Jessika Roswall (M), Per Ramhorn (SD).

2 Lagtext

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 § lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §

Myndigheten har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), som hänför sig till verksamheten.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9, 10, 15 eller 16 § mervärdesskattelagen.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten *hänför sig till utgifter för representation eller liknande ändamål. Myndigheten har inte heller rätt till kompensation* om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9 § *första stycket 1, 3 eller 4 eller* 10, 15 eller 16 § mervärdesskattelagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2020.

2. Den äldre bestämmelsen gäller fortfarande för utgifter för representation eller liknande ändamål som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Inom Riksdagsförvaltningen har en promemoria tagits fram med förslag till ändrad kompensationsrätt för riksdagens myndigheter för ingående mervärdesskatt vid representation. Promemorians lagförslag finns i bilaga 1.

Förslagen i promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i bilaga 2. Remissvaren finns tillgängliga hos Riksdagsförvaltningen (dnr 2749-2018/19).

4 BEA-lagen och kompensationsrätten för ingående mervärdesskatt vid representation

4.1 Generellt om BEA-lagen och kompensationsrätten

I lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter, förkortad BEA-lagen, finns bestämmelser i anslutning till 9 kap. regeringsformen. Bestämmelserna gäller för sådan verksamhet som Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen ansvarar för (2 §).

Riksdagens myndigheter, liksom andra myndigheter, har inte avdragsrätt för ingående mervärdesskatt. I stället finns det ett särskilt system som kompenserar myndigheterna för deras ingående mervärdesskatt. Myndigheterna redovisar den del av sina utgifter som utgör ingående mervärdesskatt och kompenserar för det av Skatteverket genom ett rekvisitionsförfarande.

I BEA-lagen har reglerats att riksdagens myndigheter har rätt till kompensation för belopp motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) som hänför sig till verksamheten (8 §). Kompensationsrätten är dock inte undantagslös. Kompensation ges inte om den ingående skatten omfattas av vissa begränsningar i avdragsrätten som anges i mervärdesskattelagen.

Bestämmelsen så som den ser ut i dag fanns med redan i lagen med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen, förkortad REA-lagen, som var föregångare till dagens BEA-lag (16 § REA-lagen). REA-lagens bestämmelser var i sin tur utformade med den dåvarande budgetlagen och regeringens ekonomiadministrativa bestämmelser som förebild. REA-lagens bestämmelse om kompensation överfördes till BEA-lagen utan någon närmare motivering.

4.2 Kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation

Kompensationssystemet har som framgår ovan en nära koppling till mervärdesskattelagen. Utgifter som inte omfattas av avdragsrätt enligt mervärdesskattelagen omfattas inte heller av kompensationsrätt för myndigheterna.

År 2017 gjordes vissa ändringar som påverkade förhållandet mellan mervärdesskattelagen och inkomstskattelagen i fråga om avdrag för ingående mervärdesskatt vid representation. I inkomstskattelagen fanns en beloppsgräns om 90 kronor per person och måltid vid lunch, middag eller supé. Detta medförde att rätten till avdrag för mervärdesskatten på en måltidskostnad uppgick till högst 90 kronor per person. Den 1 januari 2017 gjordes vissa ändringar som innebar att bestämmelserna om avdrag för mervärdesskatt vid representation som avser måltider eller liknande förtäring i stället skulle finnas i mervärdesskattelagen och inte i inkomstskattelagen. Maxbeloppet som avdraget för den ingående mervärdesskatten kunde beräknas på höjdes till 300 kronor per

person och tillfälle. Som en konsekvens av ändringen i mervärdesskattelagen gjordes även ändringar i inkomstskattelagen, som innebar att avdragsrätten slopades för representationsavgifter som avser lunch, middag, supé eller annan förtäring.¹ Maxbeloppet för att beräkna avdragsrätten för ingående mervärdesskatt på en representationsmåltid kom alltså att höjas från 90 kronor till 300 kronor, samtidigt som avdragsrätten enligt inkomstskattelagen kraftigt begränsades. Ändringarna i mervärdesskattelagen respektive inkomstskattelagen var avsedda att beloppsmässigt ta ut varandra, och det bedömdes att ändringarna inte skulle få någon större ekonomisk effekt för vare sig företag eller de offentliga finanserna. Däremot medförde de höjda beloppsgrensarna att myndigheters rätt till kompensation för mervärdesskatt vid representation ökade. Det innebar i sin tur ökade intäkter för myndigheterna och riskerade att skapa incitament för dyrare representationsmåltider. Finansdepartementet bedömde att det var lämpligast att rätten till ersättning för mervärdesskatt hänförlig till representationsutgifter helt utgick.² För myndigheter under regeringen som ingår i den statliga redovisningsorganisationen genomfördes detta genom en ändring i förordningen som trädde i kraft den 1 juli 2017.³

¹ Undantag gäller när det är fråga om förfriskningar eller annan enklare förtäring som inte kan ses som en måltid och som är av mindre värde.

² Promemorian Ändring av statliga myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt avseende representation, mars 2017, Finansdepartementet/Budgetavdelningen.

³ SFS 2017:367.

5 Övervägande och förslag

5.1 Förändrad kompensationsrätt

Förslag: Riksdagens myndigheter har inte rätt till kompensation om den ingående mervärdesskatten hänför sig till utgifter för representation eller liknande ändamål.

Promemorians förslag

Förslaget överensstämmer med riksdagsstyrelsens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget, har inget att invända eller avstår från att lämna synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

8 § BEA-lagen utformades med förebild i 4 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt, nedan förordningen. Förordningen ändrades den 1 juli 2017 på samma sätt som föreslås här. I dagsläget finns det alltså en skillnad mellan hur riksdagens myndigheter och de myndigheter som är skyldiga att följa förordningen hanterar kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation och liknande ändamål.

I förarbetena till BEA-lagen uttalades att reglerna för riksdagens myndigheter i möjligaste mån ska överensstämma med budgetlagen och de regler som gäller för regeringens myndigheter till både innehåll och språk. Avvikelser ska kunna motiveras (framst. 2015/16:RS5 s. 32).

Det har inte framkommit någon omständighet som medför att det är motiverat att upprätthålla någon saklig skillnad i rätten till kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation mellan å ena sidan riksdagens myndigheter och å andra sidan myndigheter under regeringen. Det föreslås därför att BEA-lagens bestämmelse om rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt vid representation ska göras likalydande med motsvarande bestämmelse i förordningen. Det medför att rätten till kompensation för ingående mervärdesskatt som hänför sig till utgifter för representation eller liknande ändamål slopas för riksdagens myndigheter.

5.2 Behöver det definieras vad som är representation?

Bedömning: Representation behöver inte definieras i lagen.

Promemorians bedömning

Bedömningen överensstämmer med riksdagsstyrelsens.

Remissinstanserna

Ekonomistyrningsverket tillstyrker förslaget om ändring i BEA-lagen men ser ett behov av ytterligare förtydliganden i föreskrifterna till BEA-lagen vad gäller begreppet representation.

De övriga remissinstanserna tillstyrker bedömningen utan kommentar, har inget att invända eller avstår från att lämna synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens bedömning

Ekonomistyrningsverket framhöll redan i sitt remissvar till Regeringskansliet inför förordningsändringen 2017 att det är problematiskt att det inte finns en skatterättslig definition av representation. Ekonomistyrningsverket påpekade även att ”liknande ändamål” kan vara ännu svårare att definiera. Det kan antas att samma oklarhet kan uppstå med förslaget i denna framställning. Riksdagsstyrelsen bedömer dock att fördelarna med att använda samma ordval som i förordningen överväger eventuella oklarheter. Det kan särskilt framhållas att förtydliganden vad gäller ”representation och liknande ändamål” som rör förordningen också kan antas kunna avhjälpa eventuella oklarheter i BEA-lagen.

Eventuella ändringar i föreskrifter till BEA-lagen ligger utanför denna lagstiftningsprodukt. Det förtjänar dock att nämnas att det finns en föreskrift med bestämmelser om tillämpning av BEA-lagen, nämligen riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2016:4) till lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter. I föreskriften finns närmare bestämmelser om bl.a. beräkningen av kompensationen, om rekvisition från Skatteverket av ingående mervärdesskatt och om återbetalning och ränta om myndigheten kvirerat ett för högt belopp.

5.3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagen träder i kraft den 1 mars 2020. Den äldre bestämmelsen gäller fortfarande för utgifter för representation eller liknande ändamål som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen överensstämmer med riksdagsstyrelsens, med en språklig justering.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen, har inget att invända eller avstår från att lämna synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag och bedömning

Lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 mars 2020. Vid denna bedömning har bl.a. beaktats att förslaget enbart får försumbara ekonomiska konsekvenser för de myndigheter som berörs och att det inte är nödvändigt att ändringen träder i kraft vid ett årsskifte. Den äldre bestämmelsen bör fortfarande gälla för utgifter för representation eller liknande ändamål som hänför sig till tiden före ikraftträdandet, och det bedöms inte finnas behov av några övergångsbestämmelser.

6 Konsekvenser

Förslaget kan medföra ökade kostnader för representation, men dessa kostnader bedöms vara försumbara i storlek för riksdagens myndigheter. Förslaget påverkar vidare inte myndigheternas rätt att använda sina medel för att representera. Det kommer även i fortsättningen att vara upp till varje myndighetsledning att besluta vad som ska gälla i fråga om representation och kostnader för densamma.

Förslaget bedöms inte påverka Skatteverket eller någon annan myndighet eller domstol. Förslaget bedöms inte heller ha några konsekvenser för enskilda, företag, sysselsättningen eller i övrigt. Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

7 Författningskommentar

8 kap.

1 §

Myndigheten har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), som hänför sig till verksamheten.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten hänför sig till utgifter för representation eller liknande ändamål. Myndigheten har inte heller rätt till kompensation om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9 § första stycket 1, 3 eller 4 eller 10, 15 eller 16 § mervärdesskattelagen.

Ändringen i *andra stycket* innebär att riksdagens myndigheter inte kommer att ha rätt till kompensation för kostnader för ingående mervärdesskatt som avser utgifter hänförliga till representation och liknande ändamål. En likalydande bestämmelse finns i 4 § förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt. Ändringen påverkar inte myndigheternas rätt att använda medel för representation.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse

Lagen träder i kraft den 1 mars 2020.

Den äldre bestämmelsen gäller fortfarande för utgifter för representation eller liknande ändamål som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

BILAGA 1

Promemorians lagförslag

Häri genom föreskrivs att 8 kap. 1 § lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §

Myndigheten har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), som hänför sig till verksamheten.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9, 10, 15 eller 16 § mervärdesskattelagen.

Myndigheten har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), som hänför sig till verksamheten.

Myndigheten har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten *hänför sig till utgifter för representation eller liknande ändamål. Myndigheten har inte heller rätt till kompensation* om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9 § *första stycket 1, 3 eller 4 eller* 10, 15 eller 16 § mervärdesskattelagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2020.

2. Äldre bestämmelse gäller fortfarande för utgifter för representation eller liknande ändamål som har uppstått före ikraftträdandet.

BILAGA 2

Remissinstanser

1. Riksdagens ombudsmän
2. Riksrevisionen
3. Partibidragsnämnden
4. Riksdagens arvodesnämnd
5. Statsrådsarvodesnämnden
6. Nämnden för prövning av statsråds och statssekreterares övergångsrestriktioner
7. Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna
8. Riksdagens överklagandenämnd
9. Valprövningsnämnden
10. Riksdagens ansvarsnämnd
11. Ekonomistyrningsverket
12. Regeringskansliet (Finansdepartementet)
13. Skatteverket

